

Kommunstyrelsen

2024-01-23

Dnr KS 2024-19

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över - Säkerhetszoner - ökade möjligheter för polisen att visitera för att förebygga brott (Ds 2023:31) - Remiss

Linköpings kommun har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på rubricerad promemoria. Med anledning härav inkommer Linköpings kommun med följande synpunkter.

Kommunen anser att det krävs kraftfulla åtgärder för att minska antalet skjutningar och sprängningar i samhället samt för att i övrigt stärka det brottsförebyggande arbetet. Beslut om att tillgripa tvångsmedel måste dock alltid föregås av en rad överväganden i flera led både vad gäller ändamål, behov och proportionalitet. En tvångsåtgärd måste i varje enskilt fall stå i rimlig proportion till det önskade målet.

Användning av tvångsmedel mot enskilda innebär en risk för intrång i den personliga integriteten. Enskildas grundläggande fri- och rättigheter är en grundlagsskyddad rättighet. Skydd för enskildas personliga integritet finns också i Europakonventionen samt Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och Förenta nationernas (FN) konvention om medborgerliga och politiska rättigheter. En inskränkning av dessa rättigheter måste regleras i lag på ett sådant sätt att reglering uppfyller rimliga anspråk på rättssäkerhet som ger skydd mot godtycke och missbruk.

FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) tillförsäkrar barn grundläggande rättigheter. För svenskt vidkommande räknas varje människa under 18 år som ett barn. Särskilt viktigt i frågor om tvångsmedel mot barn är skyddet för barns privatliv i artikel 16. Enligt den artikeln får inget barn utsättas för godtyckliga eller olagliga ingripanden i bl.a. sitt privatliv.

En reglering om säkerhetszoner får heller inte stå i strid med skyddet mot diskriminering som finns i bl.a. regeringsformen och diskrimineringslagen (2008:567). Kraven på skydd mot diskriminering har betydelse för bedömningen av om ett system med zoner bör införas och för hur systemet ska utformas.

I utredningen har en omfattande analys gjorts kring avvägningen mellan de grundläggande fri- och rättigheterna och införande samt utformning av säkerhetszoner. Ett flertal rättsfall från Europadomstolen har även analyserats för att säkerställa att lagförslaget tar hänsyn till de komplicerade avvägningar som behöver göras.

Utökade befogenheter att kroppsvisitera personer och genomsöka transportmedel inom tidsbegränsade zoner skulle öka effektiviteten i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Samtidigt skulle befogenheterna innebära en högre risk för intrång i den personliga integriteten och för diskriminering. I vissa situationer överväger fördelarna nackdelarna, om befogenheterna utformas på ett sätt som balanserar den ökade risken för bl.a. intrång i den personliga integriteten. Linköpings kommun gör bedömningen att förslaget innebär en väl genomarbetad avvägning mellan dessa intressen och tillstyrker de förslag som presenteras i promemorian.

Linköpings kommun vill också trycka på vikten av att polisen i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet har en fortsatt och ökad kontinuerlig närvaro i lokalsamhället. Etablerade kontakter med de boende och en förståelse för polisens uppdrag och arbete är en avgörande parameter för att arbetet med säkerhetszoner ska bli ett användbart verktyg i arbetet mot gängkriminalitet, och för att den praktiska tillämpningen ska uppfattas som legitim av medborgare och myndigheter.

För Linköpings kommun

Kristina Edlund
Kommunstyrelsens ordförande

Kopia till: